

ULUSAL SAĞLIK POLİTİKASI TASLAK DÖKÜMANINDA SİGARA SORUNU

Hedef 15:

2000 yılına kadar sigara ve alkol tüketimindeki artış tersine çevrilecek, uyuşturucu kullanımında % 25 düşüş sağlanacaktır.

Sorunun Tanımı :

Sağlığa zararlı alışkanlıkların toplumda ne ölçüde yaygın olduğuna dair yeterli bilgi mevcut değildir. 1988 yılında yapılan bir araştırma Türkiye genelinde sigara içme oranını % 43.6 (erkeklerde % 62.8, kadınlarda % 24.3) olarak ortaya koymuştur. Hekimler arasında erkeklerin % 55'i kadınların % 40'ının sigara içtiği saptanmıştır. Öğretmenler arasında yapılan yerel bir araştırmada sigara içme oranı % 77 bulunmuştur. Sigaraya başlama yaşı ise ortalama 11'dir. Gelişmiş ülkelerdekine aksine Türkiye'de sigara içme oranı artmaktadır. Batıda sigarayı bırakanlar nedeni ile yılda 2 milyon müşterisini kaybeden çokuluslu sigara endüstrisi yeni pazarlarını, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu gelişmekte olan ülkelere yaratmaktadır. En önemli ve vahim sorun ise gerek kamuoyunun gerek yöneticilerin sorunun büyüklüğünü hala kavrayamamış olmalarıdır.

Alkol kullanımının diğer ülkelere göre düşük olduğu izlenimi vardır, ancak D.İ.E. verilerine göre 1990 yılı alkol üretimi 447 milyon litre olup, bunun % 75'ini bira oluşturmaktadır. Alkol için risk grubu üniversite çağı ve çalışma yaşamı başlangıcı olarak belirtilmektedir.

Uyuşturucu kullanımı açısından da elde yeterli bilgi olmamasına rağmen, yapılan gözlemler risk altındaki grupların ergenlik ve üniversite çağı gençliği olduğunu ortaya koymuştur; İstanbul, İzmir ve Diyarbakır ön plandadır.

İlkeler :

- Sağlığa zararlı alışkanlıklardan korunmak insanların hakkıdır.
- Bu maddelerle mücadelede hukuki, ekonomik, örgütsel ve eğitim tedbirleri alınmalıdır.
- Gençlere ve çocuklara yönelik tedbirlere öncelik verilmelidir.
- Kültürel, ahlaki ve dini öğeler işlenmelidir.
- Konuyla ilgili bilimsel araştırmalar desteklenmelidir.

Stratejiler :

- İnsanlara sigarasız bir yaşam seçme hakkı tanınacak ve bu hak korunacaktır. Sigara içmeyenlerin, içenlerin zararlı etkilerinden korunmaları için ortak çevrelerin sigarasız olmasını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Sigara ve alkol tüketiminin azaltılması amacı ile fiyat ve vergi politikaları gözden geçirilerek, talebin fiyat elastikiyetine göre ayarlamalar yapılacaktır.
- Sigara ve alkol reklamlarının tamamen kalkmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Kurtulmak isteyen madde bağımlılarına yönelik geniş bir yardım ağı oluşturulacaktır.
- Bu maddelere karşı yapılacak mücadelede bu maddelerden elde edilen gelirin bir kısmı kullanılacaktır.
- Sigaranın alkol ve uyuşturucuya geçişte ilk basamak olduğu gözönünde tutularak öncelik sigara ile mücadeleye verilecektir.
- Bu alışkanlıkların epidemiyolojisini, ekonomik ve sosyal boyutlarını ortaya koyacak araştırmalar yapılacaktır.
- Sektörler ve kurumlar arası işbirliği ile sürekli bir halk eğitiminin programı yürütülecektir."